

Под плаштом академске заједнице Србије

Година која је за нама остаће забележена као година завршне фазе реформи. У корпусу промена у Војној академији издвајају се организационе целине које су, како се показало, допринеле ефикаснијем функционисању те високошколске војне установе.



Према речима начелника Управе Војне академије пуковника Милољуба Сретеновића, од институције која је пре само неколико година бројала више од две хиљаде запослених, имала више од 40 катедри размештених на више локација на којима се слушало неколико стотина предмета, Војна академија данас има више-струко мање запослених, катедре су обједињене на једном месту, а све то уз више кадета и полазника курсева и усавршавања.

Новом организацијом Војне академије створени су услови за ефикаснији рад. Управа Војне академије, Школа националне одбране и Деканат, као три кључне целине те институције, профилисане су тако да свака има специфичну функцију. На тај начин избегнуто је дуплирање капацитета и јасно су разграничена задужења. Деканат обједињава наставну базу и он је систем пружања наставних услуга, а Школа националне одбране, са припајањем официра на усавршавању и кадета, јесте организациони систем корисника наставних услуга.

ЛОГИСТИЧКИ РЕСУРС

О Војној академији углавном се говори у контексту образовне делатности, али је мање познато да је та установа и значајан логистички ресурс у систему одбране. На Војну академију ослоњено је више од 50 састава Министарства одбране и Војске Србије, а свакодневно се припремају оброци за приближно две хиљаде корисника и обезбеђује грејање за око 40.000 суграђана. Али, ни то није све.

Протекле године капацитети су проширени и на санитетске услуге отварањем Траума центра на Копаонику. Идеја је да Центар буде доступан свим скијашима, а само од почетка године имао је више од 1.200 интервенција.

Када је реч о спорту, Војна академија је, такође, носилац послова и активности чланства Републике Србије у Међународној организацији за војне спортове (CISM).

Управа пружа подршку осталим целинама у процесу планирања, логистике, административних и других послова – наглашава пуковник Сретеновић.

Претходну годину обележили су новитети који су подједнако обрадовали кадете и кадеткиње, али и њихове професоре, јер су академски живот учинили лакшим. Пресељен је и обједињен библиотечки фонд ЦВНДИ, што је знатно допринело разноврсности, али и доступности издања. У току је пројекат дигитализације библиотеке у оквиру пројекта учења на даљину. Планирано је да се у наредне три године дигитализује више од 6.000 наслова.

У кабинетима и лабораторијама Војне академије, у мисији стицања нових знања, сваке године школује се око 350 ученика, 750 кадета, 150 кандидата за резервне официре, исто толико професионалних припадника система одбране за највише дужности у систему одбране и на различитим курсевима, 200 полазника курсева страних језика, те 50 лица из страних земаља.

Акредитацијом студијских програма Војне академије, та високошколска војна установа постала је део најшире академске заједнице Републике Србије. Тим чином отворена су врата за равноправну сарадњу, уз размену кадета, наставника и студијских програма са сличним институцијама у земљи и свету.

Према речима пуковника Сретеновића, прошлу годину обележила је плодотворна сарадња са универзитетима у Београду, Нишу, Новом Пазару, Крагујевцу и са Криминалистичко полицијском академијом.

Осим сарадње са установама у земљи, Војна академија успешно сарађује са високообразовним и другим институцијама из иностранства, те је тако недавно потписан Протокол између британског Министарства спољних послова, Министарстава одбране наше земље и Краљевине Норвешке о заједничком развојном програму високог образовања и усавршавања за потребе система одбране – истиче пуковник Сретеновић, додајући да Војна академија већ традиционално школује припаднике оружаних снага из земаља у окружењу и из света. ■

Усавршавање наставног процеса

Последњих година постало је правило да се у Војној академији, бар једном недељно, неки од сегмената образовног и наставног процеса мења, побољшава, усавршава, модернизује. Много је учињено и током протекле године.

Продекан за наставу пуковник др Бобан Ђоровић истиче да је један од послова завршених у периоду између два марта и акредитација заједничких студијских програма основних и мастер студија са Машинским факултетом у Крагујевцу.

Војноиндустријско инжењерство је студијски програм намењен за потребе одбрамбене индустрије Републике Србије. Уписано је 30 студената који су сада на школовању на Машинском факултету у Крагујевцу. Део наставних садржаја реализоваће се у кабинетима Војне академије и лабораторијама Војнотехничког института, а стручна пракса и одређе-

ни практични садржаји биће спроведени у фабрикама одбрамбене индустрије – објашњава пуковник Ђоровић.

Потребе одбрамбене индустрије, научноистраживачких организација и јединица Војске Србије за усавршавањем кадра из области одбрамбених технологија захтевале су израду одређених студијских програма специјалистичких студија. С циљем рационалног коришћења свих образовних капацитета, потенцијала и могућности Србије, опредељење је да се ти студијски програми реализују заједно са факултетима универзитета у Србији, па је у складу с тим у току израда документације

за акредитацију Војномашинског инжењерства са Машинским факултетом у Београду, Војноелектронског инжењерства са Електротехничким факултетом у Београду и Војнохемијског инжењерства – Енергетски материјали – са Технолошко-металуршким факултетом у Београду.

Што се тиче наставног кадра и лабораторија за реализацију ових студијских програма биће укључени сви расположиви капацитети система одбране и факултета. Стручне праксе биће реализоване у фабрикама одбрамбене индустрије, у Војнотехничком институту, Техничком опитном центру и сличним установама, напомиње пуковник Ђоровић.

Свакодневни напори на осаврењивању наставних садржаја последњих година дају запажене резултате. Иако је много тога већ учињено, у Војној академији истичу да је побољшавање наставних садржаја непрекидни процес и стална обавеза с циљем што ефикаснијег извршавања свог најважнијег задатка, а то је образовање официра Војске Србије.

Извршене су измене на појединим модулима студијских програма основних студија, где је смањен број

ПРОВЕРА НА ПОЛИГОНУ

На крају пролећног семестра сваке године кадети имају војно оспособљавање на полигонима, где стечена знања примењују у пракси. Такав модел војног оспособљавања, осим што обезбеђује континуирану реализацију веома значајних наставних садржаја, обезбедио је и повећање броја часова обуке, што у сваком случају чини кадете, односно будуће потпоручнике, спремнијим за обављање почетних официрских дужности. Прошле године, после вишегодишње паузе, улазни камп, односно основно војно оспособљавање са кадетима прве године, реализован је у центрима за обуку Војске Србије.



предмета, а истовремено је побољшан квалитет реализације наставних садржаја. Потребне Војске Србије за школовањем кадра одређених специјалности наметнуле су и захтев за акредитацију нових студијских програма основних студија. У том смислу израђена је документација и предати су захтеви за акредитацију следећих студијских програма: Логистика одбране (модули: Снабдевање, Одржавање, Транспорт, Општа логистика и Финансије) и Војноелектронско инжењерство (модул: Информациони системи).

Кад је реч о новом моделу војног оспособљавања пуковник Ђоровић истиче да он подразумева да кадети у току целокупног школовања континуирано реализују садржаје војног оспособљавања. У претходном периоду војно оспособљавање које обухвата стројну обуку, наоружање и наставу гађања, тактичку и стручно-специјалистичку обуку имало је другачији облик, где су се садржаји углавном реализовали након јесењег или пролећног семестра. Нови модел подразумева да се наставни садржаји сада реализују једном недељно, током свих година школовања. ■

Учење страних језика

Енглески језик стекао је онај значај који има у целом свету. У Војној академији добио је више места него сви други језици.

Међу најбоље и највише оптерећене катедре у Војној академији последњих година убраја се и Катедра страних језика.

С обзиром на то што наставници ангажовани на Катедри страних јези-



ка одржавају тромесечне или четворомесечне курсеве страних језика за професионалне припаднике Војске и учествују у симултаним и консекутивним превођењима за потребе Министарства одбране, може се рећи да је то већ једна мала школа у оквиру Војне академије.

– У последње време ова катедра има много боље услове за рад – каже пуковник мр Драгић Марић, начелник Катедре страних језика. – Наше просторије су квалитетно опремљене и реновиране, добили смо више простора, обновили наставну и учебничку литературу, а у сарадњи са неким страним армијама побољшали смо и квалитет наставе у још раније формираним кабинетима за учење енглеског, грчког, француског и немачког језика. Сада се на основним студијама у Војној академији енглески језик учи као обавезан предмет, док су други светски језици уче на одговарајућим курсевима. Повећан је и број часова енглеског на основним студијама, па се може рећи да се тај језик на Војној академији учи више него на многим другим факултетима.

Наставници поред редовне наставе, курсева и превођења, реализују и провере знања, односно учествују у тестирањима за STANAG. У том погледу нема дилеме да су оправдали очекивања и остварили циљеве који су пред њих постављени, закључује пуковник Марић. ■

Високе студије безбедности и одбране

Министарство одбране недавно је донело одлуку да у Војној академији, у школској 2011/2012, организује Високе студије безбедности и одбране, као највиши облик усавршавања у систему одбране

Према речима начелника Катедре стратегије на Војној академији пуковника др Златана Јермића, урађен је пројекат организовања Високих студија безбедности и одбране (ВСБО), у трајању од шест месеци. У осмишљавању детаља учествовала је група генерала, али и официри коју су завршили највише војне школе у Француској, Великој Британији и САД.

Реч је о пројекту од великог значаја за даљи развој система одбране. Високе студије безбедности и одбране треба да похађају припадници других министарстава и агенција Владе Репу-

блике Србије, чиме би се допринело и унапређењу система безбедности Републике Србије – рекао је пуковник Јеремић.

Он је истакао да је покретање тог четвртог нивоа школовања условљено, пре свега, потребом да се перспективни цивили и војници припреме за преузимање највиших дужности у систему безбедности и одбране, што, између осталог, подразумева учешће у развоју и примени политике одбране и сарадњу са лицима на положају у другим органима државне управе надлежним за послове политике националне безбедности.

Неопходно је да се систем одбране и безбедности наше земље прилагоди политичким и безбедносним условима у свету, који подразумевају интерресорни приступ обављању послова безбедности и одбране. У развијеним земљама улогу организатора интерресорног образовања и усавршавања у области безбедности и одбране преузеле су војнообразовне институције – објашњава пуковник Јеремић и додаје да је основа за развијање тих способности добро познавање савременог безбедносног окружења и овладавање вештинама за процењивање будућих политичко-безбедносних трендова

У договору са предавачима, домаћим и страним професорима универзи-

тета и еминентним предавачима по позиву, најзаступљенији ће бити проблемски приступ наставном садржају, што подразумева детаљну припрему за учешће у дискусијама, идентификацију проблема у системима одбране и безбедности наше земље и формулисање предлога за унапређење њиховог функционисања – подвукао је пуковник Јеремић.

Окосница школовања, како је нагласио, била би заједничка вежба, замисљена као демонстрација појединачне и групне оспособљености за учешће у пословима управљања системима одбране и безбедности. Такође, индивидуални завршни рад био би посвећен решавању једног од уочених проблема у функционисању система одбране и безбедности. ■

Професија војник

Студентски живот и рад у Војној академији организован је у оквиру Првог кадетског пука, а кадети су распоређени у оквиру организацијске структуре која треба да их уведе у функционисање војних јединица у које одлазе после завршетка школовања.

По завршетку школовања сваке генерације, Први кадетски пук постројава се испред Дома Народне скупштине, а кадети завршне године добијају прве официрске чинове. Први кадетски пук формиран је 9. октобра 2006. године.

Командант пуковник Саша Алмажан истиче да иако је васпитнообразовни процес на Војној академији недељив, могло би се рећи да је пук организацијска целина која се, пре свега, бави васпитањем.

Наш основни задатак је да утичемо на војнички лик кадета током настава, обуке и свакодневних активности – истиче пуковник Алмажан. Током школовања на Академији кадети морају да прођу шест кампова и бројне ваннаставне активности, као што је било прошлогодишње обележавање јубилеја војног школства, за које морамо да их припремимо и увежбамо.

Током протекле године, организација Првог кадетског пука је измењена. Вертикална организација показала се као неефикасна, јер су се задаци добијали по класама.

Сада је уређено тако да су кадети разврстани према години школовања, што се показало као врло једноставно и функционално решење – оцењује пуковник Алмажан, додајући да се сада сваки задатак може обавити са оптималним ангажовањем снага.

Најзначајније активности током протекле године биле су интервјуовска вежба на полигону „Пасуљанске ливаде“, завршна вежба „Дипломац 2010“, и као круна школовања – промоција најмлађе класе официра. ■

АНАЛИЗА СТРАТЕГИЈСКОГ ОКРУЖЕЊА

Предвиђено је да у првој класи ВСБО буде 16 полазника, у рангу вишег саветника или лица на положају у органима државне управе и службама Владе, а у току је израда критеријума за избор припадника система одбране за овај вид усавршавања. Полазници ће се бавити анализирањем међународног и унутрашњег стратегијског окружења, изучавати савремено поимање и будућност проблематике безбедности и одбране, те управљање системима одбране и националне безбедности.



Учење на даљину

Идеја је да се богати образовни ресурси Војне академије учине доступним припадницима Војске Србије, ма где они били

У Центру за симулације и учење на даљину, од потпуковника др Горана Шимића сазнајемо да је у току реализација значајног и обимног посла у формирању Центра који ће, по свему судећи, веома брзо изменити образовне навике припадника Војске и дати нови квалитет њиховом усавршавању.

– У оквиру билатералне сарадње с Норвешком, у Војној академији формирана је лабораторија за учење на даљину. До сада су библиотечки фонд, уџбенике, па и помоћ наставника користили само припадници Војске који су могли да дођу у Војну академију. Нашу веб-апликацију учинићемо доступном уз одређену ауторизацију, чиме ћемо омогућити перманентно усавршавање. Технологија се мења из дана у дан, промене су не само брзе, већ и веома опсежне, готово да се не могу наслутити. Да не бисмо свакодневно губили корак с временом и неумољивим захтевима професије за непрекидним усавршавањем, одлучили смо се на овај корак. Уосталом, учење на даљину већ је доступно у многим армијама, па ни Војска Србије не сме да буде изузетак – објашњава потпуковник Шимић.

Други пројекат, реализован у сарадњи с француским оружаним снагама, окренут је практичном оспособљавању студената Војне академије, који ће, симулационим, или да кажемо виртуелним вежбама, уместо на терену, своје команде и активности реализовати на рачунарима. Коришћењем симулационог софтвера студенти ће учествовати у тактичким вежбама које ће, по свему, сем по месту збивања, бити сличне стварним тактичким вежбама, у

којима ће моћи да увежбавају све оне улоге, попут командира групе, одељења или вода, какве би извршавали на стварним вежбама, у теренским условима. То је свакако квалитет више у реализацији наставног процеса у Војној академији, квалитет у који ће моћи да се увере и слушаоци Школе националне одбране, који ће такође моћи да користе предности симулационих вежби. ■

И индекси еполете

Нису довољни само решеност и жеља да се будућност посвети војном позиву. Потребно је много труда и одрицања да се навикне на строга правила свакодневног живота на Војној академији.

Кажу да је прва година најтежа. Али, и на осталим годинама, поред академских обавеза, спорта и војне обуке, кадетима остаје веома мало времена за било шта друго. Живот у интернату веома је захтеван и ригорозан и они у односу на колеге на цивилним факултетима имају знатно мање слободног времена.

Изграђујући свој карактер током школовања и стичући нова знања, ти млади људи по завршетку академије постају и академски грађани наше земље и официри Војске Србије.

Немања Жугић, студент друге године Војне академије, каже да је школовање захтевније него што је очекивао. Али, како каже, живот на тој високошколској установи је квалитетно испуњен, а људи који брину о њима труде се да им кадетски дани остану у најлепшем сећању.

– Овде, практично, имамо све. Доступан нам је савремено опремљен спортски центар и базен у оквиру њега, што је одличан вентил за нас младе. Интернет је, такође, свим кадетима на располагању, а учење знатно олакшава то што сву потребну литературу

имамо у нашој библиотеци – каже Немања и додаје да је задовољан храном на Академији, иако је, био је искрен, „више здрава, него занимљива“.

Свечана маслинасто зелена униформа лепо стоји Новосађанки Наташи Хусеинбеговић, кадеткињи друге године. Како каже, одлука да студентске дане проведе баш у њој био је изазов и није се покајала. – Најзанимљивији је боравак на камповањима и теренима, а о томе су ми посведочиле и колеге са старијих година – каже Наташа и додаје да су у почетку постојале предрасуде околине шта ће једна девојка на Војној академији, али смо с временом доказале да можемо све што и колеге. Насмејана бринета додаје и да повремено добијају карте за позориште и биоскоп, тако да ни тај аспект њиховог образовања није запостављен.

Милица Радовић, њена колегиница са године, одлучила се за смер финансија. Поглед у њеном правцу доказ је да униформа не умањује женственост, већ је, напротив, истиче. Каже да највише воли да слободно време проводи у фолклорној секцији, чији је члан од почетка школовања на Академији, а своју музикалност има прилику да искаже и у студентском хору. – Имамо врло коректан однос са професорима и предавачима, а они су увек расположени да нам изађу у сусрет, па и после наставе објасне делове градива које нисмо набоље савладали – наглашава Милица.

Спортиста у души, ваздухопловац по опредељењу, чини се да је на идеалан начин спојио своје две љубави. Кадет на четвртој години Војне академије Драган Лазич каже да је као део спортског тима ове институције обишао већи део Европе.

– Дружење са колегама са војних академија широм старог континента, али и задовољство које доносе победе на такмичењима, обележиле су моје школовање на Академији – истиче Драган. На питање шта му на Академији недостаје, Драган признаје да будући официри треба да имају и врхунске манире, па се нада да ће се и таква знања, убудуће, стицати током овог школовања. ■

Душан ГЛИШИЋ
Биљана МИЉИЋ
Снимио Јово МАМУЛА